

DATOS IDENTIFICATIVOS

Historia das relacións laborais no mundo contemporáneo

Materia	Historia das relacións laborais no mundo contemporáneo			
Código	V08G210V01102			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1º	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Rodríguez Lago, Jose Ramon Dominguez Castro, Luis			
Profesorado	Dominguez Castro, Luis Rodríguez Lago, Jose Ramon			
Correo-e	jrlago@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia pretende ofrecerlle ao alumnado da titulación unhas destrezas básicas para o coñecemento dos fundamentos e das dinámicas históricas que permiten entender o mundo das relacións laborais cos seus actores e os seus procedementos.			

Competencias de titulación

Código	
A1	Coñecer o marco normativo regulador das relacións laborais
A2	Coñecer o marco normativo regulador da Seguridade Social e da protección social complementaria
A7	Coñecer a psicoloxía do traballo e as técnicas de negociación
A12	Coñecer os principios ideolóxicos e dos actores que condicionan as relacións laborais no mundo actual
A17	Ser quen de realizar funcións de representación e negociación nos diferentes ámbitos das relacións laborais
A21	Capacidade de asesorar a organizacións sindicais e empresariais e ás súas afiliados
A39	Ser quen de comprender a relación entre os procesos sociais e a dinámica das relacións laborais
A41	Ser quen de contextualizar historicamente as relacións laborais contemporáneas
A42	Ser quen de contextualizar historicamente o papel dos actores sociais e institucionais que operan nas relacións laborais
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Aprender autonomamente
B3	Traballar individualmente e en equipo
B5	Capacidade de administrar a información
B7	Resolver problemas de forma efectiva
B8	Saber tomar decisións
B9	Comunicarse de forma efectiva nas relacións interpersoais
B10	Preocupación pola calidade

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Capacidade de análise e síntese.	B1
Capacidade para aprender autonomamente.	B2
Capacidade para traballar individualmente ou en equipo.	B3

Habilidade para resolver problemas de forma efectiva.	B7
Capacidade para xestionar a información.	B5
Habilidade para comunicarse de forma efectiva nas relacións interpersoais.	B9
Capacidade para tomar decisións.	B8
Preocupación pola calidade.	B10
Coñecemento do marco normativo das relacións laborais na perspectiva histórica.	A1 A2
Capacidade para realizar funcións de representación e negociación nos diferentes ámbitos das relacións laborais.	A7 A17
Capacidade para asesorar a organizacións sindicais e empresariais, e os seus afiliados.	A21
Coñecemento dos principios ideolóxicos e dos actores que condicionan as relacións laborais no mundo actual.	A12
Capacidade para comprender a relación entre os procesos sociais e a dinámica das relacións laborais.	A39
Habilidade para contextualizar historicamente as relacións laborais contemporáneas.	A41
Habilidade para contextualizar historicamente o papel dos actores sociais e institucionais que operan nas relacións laborais.	A42

Contidos

Tema	
As ideoloxías matrices do mundo do traballo contemporáneo: liberalismo e socialismo.	O mundo do traballo antes da contemporaneidade Traballo e liberalismo Traballo e socialismos Traballo e globalización
Os actores e a súa organización: os traballadores.	Formación e conciencia de clase nos traballadores urbanos Tipoloxías e evolución das organizacións de traballadores urbanos Traballadores e novos movementos sociais Campesiñado e relacións laborais no mundo rural
Os actores e a súa organización: os empresarios.	Burgueses e empresarios Evolución da cultura empresarial Tipoloxía e evolución das organizacións patronais e empresariais
O papel do Estado: lexislación e institucións reguladoras.	As relacións laborais antes do Estado regulador A lexislación laboral e social nos Estados liberais antes da II Guerra Mundial O nacemento das institucións reguladoras Os Estados fascistas e a lexislación labooral e social O Estado soviético e a lexislación laboral e social O "Welfare State" e a lexislación social e laboral
Os organismos internacionais: a Organización Internacional do Traballo e a Unión Europea	A institucionalización das relacións laborais no contexto internacional: a OIT Organizacións sindicais e empresariais internacionais A Unión Europea e o mundo do traballo: de Roma a Amsterdam
Evolución diacrónica das relacións laborais contemporáneas: o século XIX.	Industrialización e relacións laborais Acción colectiva dos traballadores: do ludismo ao sindicalismo Os marcos da acción colectiva: do nacional ao internacional As formas da acción colectiva
Evolución diacrónica das relacións laborais contemporáneas: o século XX.	Acción colectiva dos traballadores: do sindicalismo de clase ao sindicalismo de servizos Os marcos de acción colectiva: os convenios colectivos. As formas de acción colectiva Xénero e relacións laborais
Evolución diacrónica das relacións laborais na España actual: 1959-2009.	O tardofranquismo e as relacións laborais A transición democrática e as relacións laborais A integración europea e as relacións laborais

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	33	0	33
Presentacións/exposicións	14	2	16
Seminarios	3	3	6
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	33	35
Traballos e proxectos	0	20	20
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	40	40

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto que debe desenvolver o estudante.
Presentacións/exposicións	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto, etc. Pódese levar a cabo individualmente ou en grupo.
Seminarios	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten afondar ou complementar os contidos da materia. Pódense empregar como complemento das clases teóricas.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Seminarios	Atención ás dúbidas do alumnado na preparación da proba de exame, nos contidos das clases maxistras, na elaboración do traballo en grupo e na elaboración dos exercicios propostos.
Presentacións/exposicións	Atención ás dúbidas do alumnado na preparación da proba de exame, nos contidos das clases maxistras, na elaboración do traballo en grupo e na elaboración dos exercicios propostos.
Probas	Descrición
Traballos e proxectos	Atención ás dúbidas do alumnado na preparación da proba de exame, nos contidos das clases maxistras, na elaboración do traballo en grupo e na elaboración dos exercicios propostos.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Atención ás dúbidas do alumnado na preparación da proba de exame, nos contidos das clases maxistras, na elaboración do traballo en grupo e na elaboración dos exercicios propostos.

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Presentacións/exposicións	Exposición ante a clase do traballo en grupo proposto.	5
Seminarios	Participación no debate dos exercicios propostos.	5
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Proba escrita sobre os contidos expostos nas clases presenciais.	50
Traballos e proxectos	Valoración do traballo en grupo proposto que debe ser entregado na plataforma TEMA no prazo estipulado.	10
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución dos tres exercicios individuais que deberán ser entregados na plataforma TEMA no prazo estipulado.	30

Outros comentarios sobre a Avaliación

Na segunda convocatoria o alumnado que non acadou un 5 na suma das distintas actividades de avaliación da primeira convocatoria deberá realizar unha proba mixta de preguntas de resposta longa e de resposta curta coa que acadará o 100% da cualificación. Os contidos obxecto de exame incluírán a totalidade do temario oficial, fora ou non obxecto de exposición nas clases presenciais. Isto obrigaralle ao alumnado a extremar as súas competencias na aprendizaxe autónoma, na toma de decisións, no traballo individual ou en equipo e na capacidade de comunicación nas relacións interpersoais.

Bibliografía. Fontes de información

Arenas Posadas, Carlos, **Historia económica del Trabajo (Siglos XIX y XX)**, 2003,
 Aizpuru, Mikel y Rivera, Antonio, **Manual de historia social del trabajo**, 1994,
 Valdaliso, Jesús M^a y López García Santiago, **Historia económica de la empresa**, 2007,

BIBLIOGRAFÍA COMPLEMENTARIA:

Andres Gils, Olano Ocáriz e Lete Murugarren (2001): *Perspectiva internacional del teletrabajo. Nuevas formas de trabajo en la sociedad de la información*, Madrid: Ministerio de Trabajo y Seguridad Social.

Babiano Mora, José (1995): *Emigrantes, cronómetros y huelgas. Un estudio sobre el trabajo y los trabajadores durante el franquismo (Madrid, 1951-1977)*, Madrid: Siglo XXI.

Coriat, Benjamin (1993): *El taller y el cronómetro. Ensayo sobre el taylorismo, el fordismo y la producción en masa*, Madrid: Siglo XXI.

Dore, Ronald (1989): *Fábrica británica, fábrica japonesa. los orígenes de la diversidad nacional de relaciones laborales*,

Madrid: Ministerio de Trabajo y Seguridad Social.

Fernández Cornejo, José Andrés e Algarra Paredes, Ángel (2000): *El mercado de trabajo en la Unión Europea. Fundamentos teóricos y políticas de empleo*, Madrid: Pirámide.

Galán García, Agustín, **Moreno Fernández, José Ramón e Gómez Urdáñez, Gracia** (2003): *Materiales para la historia de las Relaciones laborales*, Madrid: Tecnos.

Gordon, Andrew (1993): *La evolución de las relaciones laborales en Japón. La industria pesada 1853-1955*. Madrid: Ministerio del Trabajo y Seguridad Social.

Montgomery, David (1985): *Control obrero en Estados Unidos: Estudios sobre la historia del trabajo, la tecnología y las luchas obreras*, Madrid: Ministerio de Trabajo y Seguridad Social.

Olabarri Cortazar, I. (1991): *Lucha de clases o conflicto de intereses. Ensayos de historia de las relaciones laborales*, Pamplona, Eunsa.

Pons Pons, J, Arenas Posadas, C. e Florencio Puntas, A. (2001), *Trabajo y relaciones laborales en la España contemporánea*, Sevilla: Mergablum.

Sangheon Lee, Deirdre McCann, Jon C. Messenger (2008): *El Tiempo de trabajo en el mundo : tendencias en horas de trabajo, leyes y políticas en una perspectiva global comparativa*, Madrid: Ministerio de Trabajo e Inmigración.

RECURSOS EN INTERNET

<http://www.historiasiglo20.org/enlaces/index.htm>

<http://www.filosofia.net/materiales/num/numero9.htm>

Recomendacións
